

Ýëåêòðíííå êðèòè÷åñêíå èçääíèå ñðåäíåâåéíäí òåéñòà: èíñòðóìåíòàëüíúå ñðåäñòâà âèç

Àâòíð Ñâðãåé Áèéòíðíâè÷ Äóáíâöåâ

25.09.2009 á.

Íñëäáíå íáñäéáíéá 01.10.2009 á.

Òðàäæøèíííå íá÷àòííå êðèòè÷åñêíå èçääíèå ñðåäíåâåéíäí ìáðàçí, ÷òí íïçâíëýåò óâèäåòü ðàçèé÷èý íáæäó ðóéíñëýè, áïçíèéøèå á ðåçóëüòàòå ïðàâéè, ðäääéòéðíâáíèý, áñòàâíî, óðòàò, áî áðåìý íáðäíëñûâàíèý, á ëíá÷íí ñ÷åòå - èññëåäíâàòü èñòíðèþ òåéñòà, òåéñòíëíæ÷åñêéå, èéíâéñòè÷åñêéå è éíüå ïðèçíàéè èâæäíäí èíéðâóííäí ñïèñéà. Á ïðé íáéé÷èé òåéñòà íá ðàçíûò ýçûéåò - óñòàííâèòü çíà÷éíí åëý èñòíðèéå, èéíâéñòà, êóëüóóðííäíà ññòíðåâíéå íáðåââíäà è íðéæíàééå.

Íàöäæáíííå íá

ññïñòåâæäíéå áàðèàíòâ, èçääíèå ñòðóéòóðèðíâàíí òåéèí íáðàçí, ÷òí íïçâíëýåò óâèäåòü ðàçèé÷èý íáæäó ðóéíñëýè, áïçíèéøèå á ðåçóëüòàòå ïðàâéè, ðäääéòéðíâáíèý, áñòàâíî, óðòàò, áî áðåìý íáðäíëñûâàíèý, á ëíá÷íí ñ÷åòå - èññëåäíâàòü èñòíðèþ òåéñòà, òåéñòíëíæ÷åñêéå, èéíâéñòè÷åñêéå è éíüå ïðèçíàéè èâæäíäí èíéðâóííäí ñïèñéà. Á ïðé íáéé÷èé òåéñòà íá ðàçíûò ýçûéåò - óñòàííâèòü çíà÷éíí åëý èñòíðèéå, èéíâéñòà, êóëüóóðííäíà ññòíðåâíéå íáðåââíäà è íðéæíàééå.

Ñóùåñòåóþüèå êðèòè÷åñêéå

èçääíèý, íáñííòðý íá çíà÷éòåëüíóþ áàðèàòéâíñòü á ññïñâàò ïíäà÷è íàòåðèàéà, óñòíé÷èåû á ññïñâíûò ñâíèò -åðòàò: íáéé÷èå íáíííñâííí ñâéñòà, ííäâåäåíéå ðàçíí÷òåíéé ííòíáðâííû áëý ýòíâí ñïèñéà, áéëþ÷åíéå ïðèéíæäíéé á âèäå á ñïðàâíî-íééâ, óéâçàòåéåé, éíííâíòåðèââ, à òåéæå, á ñéó÷åå íáðââííñòé òåéñòà, íðéæíàééå íá áðóâíí ýçûéå.

Á òí æå áðåìý, áñëéé ó

÷èòåòåéý ñóùåñòåóåò íáíáõíäíñòü áûáíðéè ëéíâéèñòè÷åñêéò äàííûò, íá ïðåäñòåâæäííûò á ýâíí áéäå á ñïèñéà, íá÷àòíàý òíðíà ïðàééèåòè òðåáóåò áíííéòéåëüííé ðàáíòû ííòáíðó è íáðåâðóííèðíâéå íàðåðèàéå.

Á ðáiéàò íðíâéòå

«íàíóñéðèíò» áâà áíâà íàçàä áûëà íá÷àòà ðàáíòà íí ñíçäàíèþ ýëåéòðíííäí áíàéíäà íá÷àòííäí èðèòè÷åñêíäí èçääíèý (ääéåå - ÝÊÈ), êíòíðíå áïéæíí íðåäñòåâæëþò ÷èòåòåéþ (ííëüçíâåòåéþ) è óà áïçííæíñòé çíàéíñòåå è ðàáíòû ñ òåéñòíí, êíòíðû áàåò òðåäæøèííäý íá÷àòíàý ïðàééèåòèý, è òåééå, êíòíðû á íáé íòñóòñòåóþò. Òðåáâàíèý è ÝÊÈ áûëé èçéíæåíû á ðàáíòå [Áàðàííâ-Áíóòéêâ 2008].

Â ìáñòíýüåå âððâìy íà
ïïðòåèå «íàíóñêðøëì: ñèåâýíñêì ìèñüùåííà íàñéåäèå» äåííñòðèðóåðñý íåðåàÿ
âåðñèÿ ŸÊÈ (URL: http://manuscripts.ru/mns/cred.cred_test), iðåäñòåâëýþùåÿ òåêñò
ñéóæååííé ìèíåè íà ìàé ií ñéàâýíñêèì ñiièñêàì XI-XIV åâ.

Đèñ. 1: Äåìíñòðàöèÿ ðàçíî÷òåíèé

Â îñíïåå ïïäâîòâéåííïåå
â íàñòïýüåå âðâïäï ÝÈÈ - ïïéïòåâéñòâàÿ áàçà áäåííûõ íåñêïéüèëõ ñïèñêïâ ìàéñêïé
ñeoóæåáåíé ìéïåè, èïòïðåÿ ðåàéèçïååíà íà íéaoòïðìå ÑÓÄÄ Oracle, ïïçâïéþpuåé ééååéï ïðïèçåïåéòü
íåñâåðïåéïòþ ìåðååáòéô ãåííûõ ñ íñéååðþùèì åûñâïåï ìò÷åòå à áééåå åååå-ñòðåéïòéöü.
Â îñíïåå ìò÷åòå áñåå ðåàéèçïååííûõ ðåæèïïå éåæèò HTML-òååéëò, èïòïðåÿ çàïïéïýåòñÿ ñååðôó
âïèç è ñéååå íàïðååí. Çàïïéïåéå à èïíé íñéååñâåðåéüïñòé åïçïñæï, íí
çåòðóååíäí è, íå íåø åçåéÿ, ïïòïðåéïðå÷èò ñåïéé èååïéïåéè òååéëòü. Â ñåýçè ñ
ýòéï è íåéïòïðùé åðôåéïè ôåéèòïðåéå íñéåå ðÿäå ýéñïåððéïåíøå áúéï ðåðååí
ðåçååéëòü ïïòïðåéïðåéå ìò÷åòå íå íåñéïéüéï ýòåïå.

Íà íåðâîí ýòàïå ñòðîèòñÿ
ñòðóòéòðå àäííûõ, ñíäðæàùàÿ òî, ÷òî îæåò áûòü èñïëüçîàíí íà íñëåäóþùèõ ýòàïåð.
Ýòî íçâîëüâòå äæéíøðåíûå àäííûå èñïëüçîàòò îíäàðåòíí. íà càìðàøèàà

Íà âòîòðîí ýóðâïäå áâëèíèöü ñêîâàðöý
ôðâäïäîòîâ, íà îñïíâå êîòîðîâ íïðåäâëÿþþöý ñâûçè íàæäö ñïñòâåðöñòâðþùèì è äðóä
äðóäö ðôðâäïäîòàì ðóéññé, íáðâåàðûâàþþöý óæå íñ-åðâäíí. ïñðÿäîé èõ
íáðâåâîðêè íïðåäâëÿþâðöý íñðÿäîí ñëâäîâàíèÿ ðôðâäïäîòîâ à îñïíâîé ðóéññé. Íà
ýòî òâåäå íðè íññùè ñïñâðèäüíí ðâçðâàðòâííñâà àëäîðèòìà íïðåäâëÿþâðöý
íñðèïäæüíí ðâñññéíæäíèå áâëèíèö èñññïäÿ èç íðññòîâ íðâåâèéà: âñâ áâëèíèöü,
íðéâýçáííúâ è íäííé áâëèíèöå íðòîòâðñòà, íðè áëçöàèëçåòè è íðéâèíû íàðñâðòññü â íâñíé
ñòðñéâ òâåäèéöü. Âññé è æâ íí èâéèì-ëéâí íðè-ëíàí ýòî ñâðâæàöü íá óâàâðöý, ðí
ñïñòâåðöñòâèå íñéâçûââàðöý âðâðòè-âññéè, â áèâäå ëëèé, ñâðâæíýþþö ñïñòâðòñòâðþùèå
ñëíâîðîðíû. Áëâäâíàÿ èç ýòëö íðè-ëí - ðâçëè-ëàä íñðÿäâà ñëâäâàíèÿ áâëèíèö å
ðóéññé. Â òî ñéó-âå, âññéè å èâ-âññòâå áâëèíèöü ñðâàâîâàíèÿ åûñòðòíàå ðôðâäïäîò
ðóéññé, ðí àíâéñâ-íñé ñéó-âëäîðèòì èñññéüçóâðöý åëÿ ÿñðâíâàíèÿ íññòâåðöñòâèé
íàæäö ðôðâäïäîòàì è íà îñïíâå ñëââðöý ðôðâäïäîòîâ (ðèñ. 2).

Đèñ. 2: Âèçóàèëçàöèÿ ñïñòàâà
ðòéîìèñåé è ïïðÿäèå ñëåäåíâàíèÿ ôðàäìåíòâ

Đèñ. 3: Đàcેં-િઉા ઢાંશેંિઉ અંચોંએંચાંઓંએ
િાંઓંદ્યુંબેન્ન્ય ઓંદાંલાંઓંફા

Â iññéåäíå ÿòàïå
ðñðøäëàëñü çàääà-÷ åðàôè-÷ åññéïå iññéàçà ñññòåðåòñòåéé.

Äëÿ ðåàæèçàöèè áûëî

Ծածակի ենթադրությունը պահպանվում է առաջարկություններում (SVG), ուղարկելու ժամանակաշրջանում և առաջարկությունը ստուգացնելու ժամանակաշրջանում:

Èç-çà òîãî, ÷òî ñàì î

ñääáå áðääóçåð íå èìäåò íåíáðiàèìüô äëëý ðåðäáíèý äàäííé çäääà÷è ñðääñòå
èìäåðiðåðäoæè, äëëý ðääíòou ñ ñïçäàííü ÝÈÈ íåíáðiàèíí óñòåííâèòü ñïîòååðoñòåþùèé
ååñïèæäoíûé iëäæéí. Äëëý óåíáñòåå íåðiðæäåíèý ñïîòååðoñòåþùèò äðóå äðóå åäéíèò å
ðåçèè-íüô íåèäñòþöf íéíà ìò-åðà ñ ìíñüþ ëíñòðóíåíò Javascript ðåðäéèçíåíà ìíñååðêà ñåýçáííüô íåúåêòå
è åíçííæññòü òèññòåøèå áûäåæäíèý (ðeñ. 4).

Đèñ. 4: Âèçóàëèçàöèÿ ñîñòàâà
ôòààìáòíâ è ñéåâàíèÿ â íéø ëèíâèñòè÷åñéèõ åäèíèö

Â iàñòiýùèé iñiáíó ðàçðàáíòáíúé
eíñòðóíåíó èñiíëçóåòñÿ aëy iñiáíóíåéè åùå äåóó yëäéòðííúó ióáéèåòéé (ÝÈÈ
«Ååáíåéèå», ÝÈÈ «Ðóññéèå eåòííèñè»), êíòíðûå iññéå iêíí-àíéy eëíååèñòè-åññéé
ðåáíòú iåå iéie áóåóó iðååñòååéåíú íå iñðòåéå «låíñéñéðéíø: nëååýíñéíå
ièñüíåííå íåñéåéèå».

Áëàãäàðíñòè

Đàáîòà áûüíéýåöñý iðè
ôéíàíñíâié íäååðæêå ĐÃÍÔ (iðíåéò 1 07-04-00369à).

Eèòåðàòóðà

Áàðàííâ-Áñóóèéítâ 2008 - Áàðàííâ, Â. Â. Ýéâéòðíííâ
êðèòè÷åñéîâ èçääíéå ñðääíäåéíâíâ òåéñòà: îñòàííâéà çääà÷è, îñííâíúâ
òðääíâàíèÿ è eíñòðóíâíòåéüíâÿ îñäíòíâè / Â. Â. Áàðàííâ, Đ. I. Áíòèéêâ //
Ñíâðâíâíúâ eíñòðíâöéííûâ òåðñííâè è ièñüíâííâ íàñéâæå: îò åðääíéô òåéñòâ
ê ýéâéòðííûâ áèáéèòåéâ [Òåéñò]: iàðåðèàéü íàæäöíàð. Íàò÷. êíîô. (Êàçàíû,
26-30 àâåóñòà 2008 å.) / îòâ. ðää. Â. Â. Áàðàííâ,
Â. Â. Ñíëíâúâ. - Êàçàíû : Ëçä-âî ËAO, 2008. -
Ñ 37-44.